

Trzy pytania o klimat. Edukacja

TRZY PYTANIA O KLIMAT

DR MACIEJ PABISEK

**NAUCZYCIEL,
METODYK, TRENER**

Rozmowa z dr Maciejem Pabiskiem, nauczycielem, trenerem edukacyjnym, metodykiem

Dzieci i młodzież wydają się pokoleniem znacznie bardziej świadomym, jeśli chodzi o przyczyny i skutki zmian klimatu w naszym otoczeniu, od swoich rodziców. Skąd oni to wiedzą?

W jakimś stopniu troska dzieci i młodzieży o klimat wynika z ich naturalnej postawy buntu i nieakceptacji świata dorosłych. Młode pokolenie raczej dystansuje się od nadmiernej konsumpcji, bliskie mu są idee recyklingu czy zero waste, szuka dla siebie nisko kosztowych nisz, które organizuje według wzorów spółdzielni i solidarności. Kto z nas, będąc młodym, nie przerabiał ubrań rodziców albo nie dawał drugiego życia pozostawionym na strychu czy w piwnicy przedmiotom, kto nie wygospodarowywał w

zapomnianych zakamarkach budynków rozmaitych tajnych klubów czy choćby miejsc towarzyskich spotkań?

Współczesny świat daje możliwość przekształcać dziecięce czy młodzieżowe pomysły w poważne start-upy o pozytywnym wpływie na środowisko. Stąd istotne jest jak na te innowacyjne czy kreatywne pomysły zareagują rodzice, nauczyciele, wychowawcy. Czy na przykład skrytykują za zniszczenie „spodni pradziadka”, czy docenią za potencjał pomysłu? Warto te spontaniczne impulsy wzmacniać i nakierowywać w stronę świadomej troski o naszą planetę.

Jak rozmawiać z dziećmi o zmianach klimatu?

Jedna z podstawowych zasad edukacji brzmi: *Poznaj potrzeby i oczekiwania odbiorcy oraz daj mu tyle, ile jest w stanie przyjąć*. Dostosowanie pomocy czy narzędzi do indywidualnych potrzeb naszych dzieci lub młodzieży to istotny element udanej rozmowy czy szerzej – edukacji dla klimatu. Zawsze też możemy skorzystać z gotowych inspiracji czy scenariuszy, które w naszym kraju są coraz bardziej dostępne. Osobiście polecam internetowe strony poświęcone dydaktyce ekologicznej Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej [O programie | Ekologia \(ceo.org.pl\)](http://Oprogramie|Ekologia(ceo.org.pl)) oraz Fundacji Centrum Cyfrowe SpoEd dla klimatu - Centrum Cyfrowe. Istotną rolę w omawianym procesie odgrywają również ciekawe profile społecznościowe w rodzaju EkoMałopolska dla Klimatu.

Pamiętajmy, że nawet najbardziej udana rozmowa, lekcja czy projekt nie zastąpią naszej osobistej postawy. Zwłaszcza dzieci są bardzo wnikliwymi obserwatorami i naśladują zachowanie dorosłych, uznając je za oczywisty wzorzec postępowania.

Jakich argumentów lub narzędzi retorycznych używać w rozmowie ze starszą młodzieżą i dorosłymi?

Warto tak przeprowadzić spotkanie poświęcone zagadnieniom ekologii, by przerodziło się w angażujące emocjonalnie i intelektualnie. Lepsza od pogadanki jest taka aranżacja spotkania, w którym uczestnicy mogą przyjąć różne role, w tym znawców i ekspertów. Indywidualne doświadczenia i zasoby każdego z uczestników zajęć mogą okazać się istotnymi wskazówkami dla pozostałych. Doświadczenie przynosi bardziej dalekosiężne skutki niż przysłuchiwanie się. Angażujący projekt czy lekcja sprawiają, że troska „jakichś” dorosłych staje się „naszą” troską o przyrodę. Rolą inicjujących jest prowadzenie zdarzenia w kierunku wypracowania praktycznych rozwiązań, które podpowiadają, co ja jako jednostka konkretnie osiągnę, kiedy podejmę proekologiczne działania.

Mam nadzieję, że z czasem między innymi dzięki fortunnym przedsięwzięciom edukacyjnym wszyscy staniemy się ekspertami od ochrony klimatu.

Zadanie realizowane w ramach działania C5 projektu LIFE EKOMALOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa

małopolskiego” (LIFE-IP EKOMALOPOLSKA / LIFE19 IPC/PL/000005) dofinansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.